

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2020 року
Опитування проводилося до
встановлення карантинних заходів

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в I кварталі 2020 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Керівники підприємств Івано-Франківської області в I кварталі 2020 року прогнозували незмінні обсяги виробництва товарів і послуг в Україні. Водночас респонденти очікували погіршення розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозувалося зростання цін та посилення девальваційних процесів¹.

У наступні 12 місяців керівниками підприємств області очікувалося:

- **збереження обсягів виробництва товарів та послуг на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2019 року – 33.3%) (графік 1), у цілому по Україні очікувалося зростання – 10.4%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікували інфляцію до 6.0%, становила 68.8%, у цілому по Україні – 68.5%. **Головними чинниками інфляції** респонденти назвали витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **прискорення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікували 80.0% респондентів (у попередньому кварталі – 66.7%), у цілому по Україні – 65.2%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у попередньому кварталі – 11.1%) (таблиця), у цілому по Україні – 16.9%;
- **уповільнення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 12.5% (у попередньому кварталі – 27.8%), у цілому по Україні – 23.0%. Обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку залишаться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2019 року – «мінус» 12.5%);
- **незмінний обсяг інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 22.2%). Видатки на виконання будівельних робіт зменшаться: баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у попередньому кварталі – 0.0%). У цілому по Україні очікувалося зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 14.1% та 2.4% відповідно;
- **зменшення кількості працівників на своїх підприємствах третій квартал поспіль:** баланс відповідей – «мінус» 18.8% (у попередньому кварталі – «мінус» 5.6%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 3.9%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства:** баланси відповідей – 73.3% і 60.0% відповідно (у IV кварталі 2019 року – 72.2% і 55.6% відповідно) (графік 6). За оцінками 87.5% респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатиме вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 43.8% і 68.8% відповідно (у IV кварталі 2019 року – 50.0% і 61.1% відповідно) (графіки 4, 6).

Головним чинником, що обмежує спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти назвали значне коливання курсу гривні щодо інших валют (графік 5).

Очікувалося збільшення потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Підприємства, які планували брати банківські кредити, надавали перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів останнім часом не змінилися (графік 9). Головним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів залишалися високі ставки за кредитами (графік 10).

Усі респонденти області зазначили, що **не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках** (у цілому по Україні – 96.6%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

- **поточний фінансово-економічний стан добрий:** баланс відповідей – 6.3% (у IV кварталі 2019 року – 11.1%), у цілому по Україні – 9.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва зменшився і є нижчим, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 12.5% (у попередньому кварталі – 12.5%);
- **підприємства області неспроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів:** баланс відповідей – «мінус» 37.5% (у IV кварталі 2019 року – 22.2%).

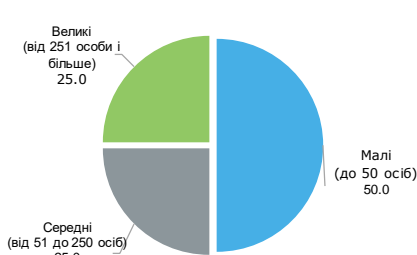
¹ Опитування проводилося до встановлення карантинних заходів.

Паспорт вибірки^{2,3}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

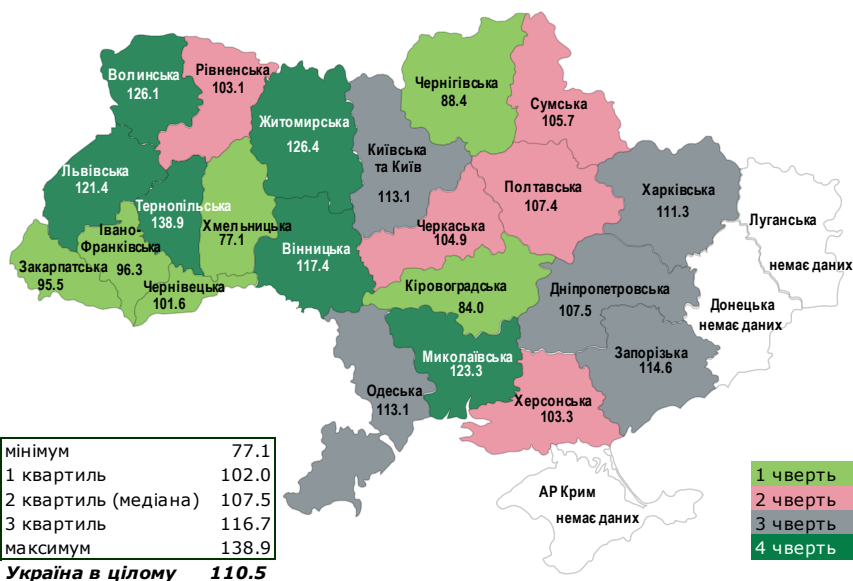

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 04–28 лютого 2020 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями⁴, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2019 р.	II кв. 2019 р.	III кв. 2019 р.	IV кв. 2019 р.	I кв. 2020 р.
фінансово-економічного стану	27.8	23.5	16.7	11.1	-6.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	47.1	33.3	22.2	27.8	12.5
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-6.3	-16.7	-12.5	0.0	-6.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	29.4	0.0	-11.1	22.2	0.0
кількості працівників	5.6	5.6	-11.1	-5.6	-18.8

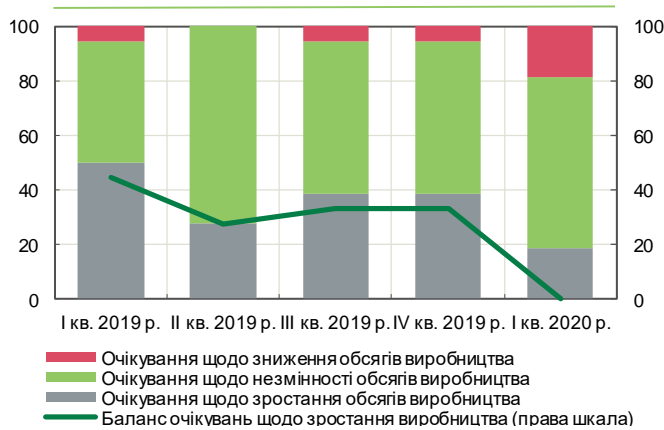
² Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

³ В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

⁴ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

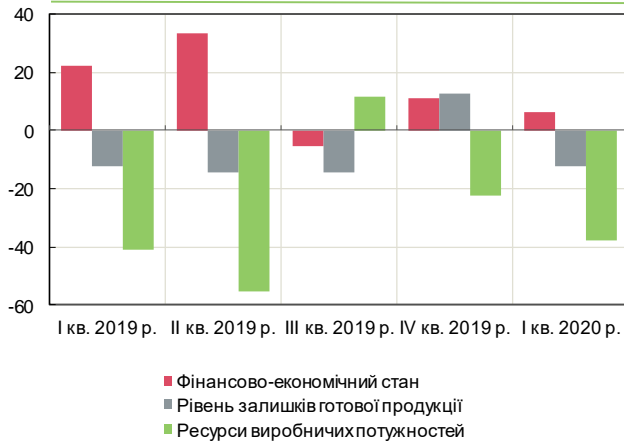
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

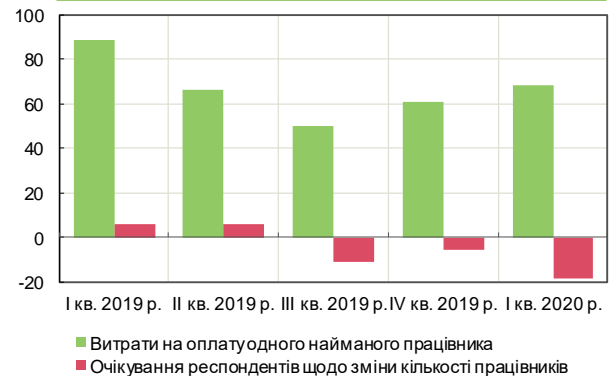
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

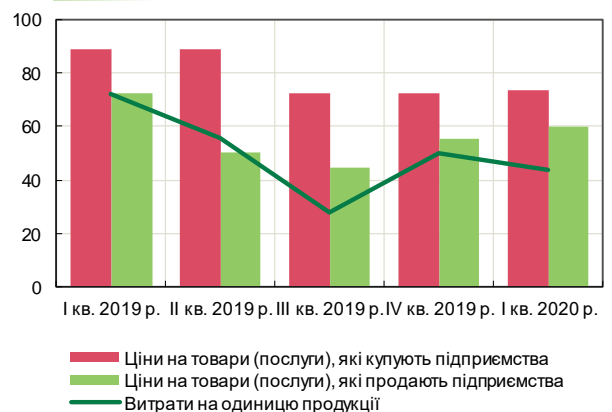
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

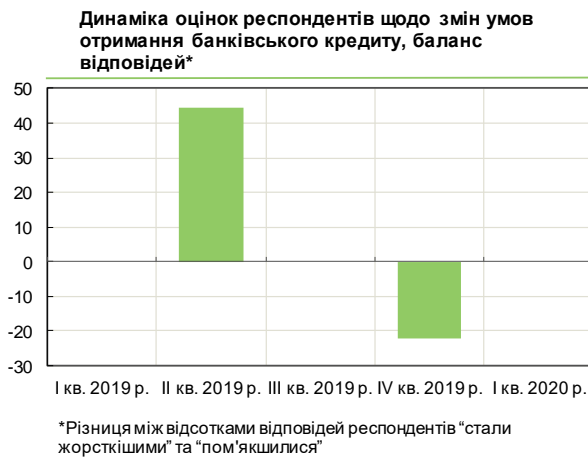
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

